

Kuņģa vēža pacientu ģimenes onkoloģiskās anamnēzes datu analīze

Jeļena Pogodina^{1,2}, Genādijs Trofimovičs³, Edvīns Miklaševičs^{1,2}

¹ *Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Latvija*

² *Rīgas Stradiņa universitāte, Onkoloģijas institūts, Latvija*

³ *Rīgas Stradiņa universitāte, Ķirurģijas katedra, Latvija*

Ievads. Kuņģa vēzis ieņem ceturto vietu starp pārējiem audzējiem (plaušu, krūts, kolorektālo vēzi), bet joprojām ir otrs pasaulē visizplatītākais nāves iemesls vēža dēļ. Literatūras dati liecina, ka 5–10% kuņģa audzēju ir pārmanoti. Pēdējās desmitgades laikā ir pierādīta pārmantota difūza kuņģa vēža saistība ar mutācijām *CDH1* gēnā, un slimība tiek pārmantota autosomāli dominantā ceļā. Šo gēnu mutācija ievērojami paaugstina risku dzīves laikā saslimt ar kuņģa vēzi. Tāpēc ir ļoti būtiska šo ģimeņu identifikācija un profilaktisko pasākumu veikšana veselajiem ģimenes locekļiem.

Darba mērķis. Pēc ģimenes onkoloģiskās anamnēzes datiem noskaidrot ģimenes ar paaugstinātu risku dzīves laikā saslimt ar kuņģa vēzi.

Materiāls un metodes. Laikā periodā no 2010. gada novembra līdz 2013. gada februārim P. Stradiņa KUS analizēti 77 pacienti ar histoloģiski apstiprinātu kuņģa vēzi, kuriem tika veikta radikāla vai paliatīva ķirurģiska ārstēšana. Visiem pacientiem ievākta ģimenes onkoloģiskā anamnēze un vienlaicīgi paņemts perifēro venozo asiņu paraugs tālākai DNS izmeklēšanai – *CDH1* gēna mutācijas noteikšanai. Iegūtie dati tika salīdzināti atbilstoši pārmantotā kuņģa vēža klīniski diagnostiskajiem kritērijiem:

- 1) divi histoloģiski apstiprināti kuņģa vēža gadījumi ģimenē (1. un 2. pakāpes radniekiem), vienā no gadījumiem pacients diagnozes noteikšanas brīdī bijis jaunāks par 50 gadiem;
- 2) trīs vai vairāk histoloģiski apstiprināti kuņģa vēža gadījumi ģimenē (1. un 2. pakāpes radniekiem) neatkarīgi no pacientu vecuma diagnozes noteikšanas brīdī;
- 3) pacienti ir jaunāki par 40 gadiem, ieskaitot individuālus ar negatīvu ģimenes onkoloģisko anamnēzi;
- 4) pacienti ar kuņģa vēzi vai lobulāru krūts vēzi, vienam no šiem audzējiem ir jābūt diagnostiskajam pirms 50 gadu vecuma.

Rezultāti. Kuņģa vēža diagnosticēšanas brīdī pacientu vidējais vecums bija 67 gadi (24–82 gadi). 44 (57,1%) pacientiem ir vismaz viens kuņģa vēža gadījums ģimenē. Negatīva ģimenes onkoloģiskā anamnēze – 33 gadījumos (42,9%). Paaugstināta riska grupā, kas atbilst pārmantotā vēža klīniskajiem diagnostiskajiem kritērijiem, iekļauti 10 (13%) pacienti. No tiem I tipam atbilst 3 (3,9%) pacienti, II tipam – 2 (2,6%) pacienti, III – 3 (3,9%), IV – 2 (2,6%). Visiem šiem pacientiem histoloģiski apstiprināta zemu diferencēta adenokarcinoma ar gredzenveida šūnu komponentu.

Secinājums. Analizējot ģimenes onkoloģiskās anamnēzes datus, var secināt, ka 13% pacientu ir paaugstināts risks dzīves laikā saslimt ar kuņģa vēzi, tādēļ šiem pacientiem nepieciešama tālāka DNS izmeklēšana – *CDH1* gēna mutācijas noteikšanai.